

■ БІЗНЕС І ПІДПРИЄМНИЦТВО

УДК 336.741.242:336.113.12:

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ ©

В.А. ФОСТОЛОВИЧ,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри обліку та
оподаткування в галузях економіки,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У статті розглянуто місце корпоративної соціальної відповідальності як необхідної основоположної складової сучасного бізнесу. Досліджено потребу впровадження та практичної реалізації соціальних проектів паралельно із організацією та веденням основного виду діяльності бізнесової структури будь-якої організаційно-правової форми. Проведено дослідження економічної доцільності реалізації підприємством цілей сталого розвитку (ЦСР), розроблених ООН. Визначено основні умови та принципи, яких повинно дотримуватись підприємство, що має на меті реалізувати інноваційну модель інтегрованої системи управління на засадах сталого розвитку. Досліджено основні інструменти та додаткові можливості, які отримує підприємство при входженні до членства Глобального договору ООН (ГД ООН). Представлено основні аспекти формування звітності про корпоративну соціальну відповідальність та доцільності її застосування на підприємстві. Показано специфіку впливу соціально зорієнтованих проектів на економічні показники діяльності підприємств. Вивчено доцільність формування та оприлюднення у формі звітності рівня прогресу учасників ГД ООН і аналізу впливу реалізованої ініціативи на економічні, екологічні та соціальні параметри на платформі “Звітність в сфері Цілей сталого розвитку” ГД ООН.

Ключові слова: корпоративна соціальна відповідальність, економічна доцільність, цілі сталого розвитку, принципи сталого розвитку, Інтегрована система управління, підприємство.

Рис. 2. Літ. 13.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації функціонування підприємств потребує новітніх підходів, здатних забезпечити їх конкурентоспроможність. Однією із складових організації та системи управління сучасним бізнесом є корпоративна соціальна відповідальність (КСВ). Лише соціально зорієнтовані проекти на сьогодні знаходять підтримку як в бізнесових колах, на рівні партнерських стосунків, так і серед населення, яке є кінцевим споживачем готового продукту.

© В.А. ФОСТОЛОВИЧ, 2018

На вимогу ринку та в цілях виконання потреб міжнародного партнерства виникає потреба у підприємств впроваджувати корпоративну соціальну відповідальність та офіційно реалізувати такі проекти із відображенням результатів їх у звітності.

Корпоративна соціальна відповідальність є додатковим ресурсом підприємства, який відкриває нові можливості, дозволяє досягти більших масштабів та виробити якісно нову корпоративну культуру, здобувши додаткову репутацію й довіру з боку учасників проекту, контрагентів, інвесторів, партнерів, державних органів влади та світової спільноти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Над розробкою моделі корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) у підприємствах працювало довгий час багато науковців. Виокремлено у моделі корпоративної соціальної відповідальності філософське, інституціональне та організаційне бачення Вартіком С.Л., Коханом П.Л. [11]. Рівень сприйнятливості корпоративної соціальної відповідальності та ефективності її для підприємств досліджував Свансон Д.Л. та Вуд Д. [12], виділивши принципи, процеси та результати. Економічну доцільність при реалізації корпоративної соціальної відповідальності у державах різного рівня розвитку досліджував Агос Г. [9], Чін Н.Л. [8], де зазначили, що більш відчутним економічний ефект від КСВ спостерігається у країнах із високорозвиненою економікою і суспільством. Меншою мірою його відчувають підприємства, які функціонують в країнах, що розвиваються. Вагомий внесок у розвиток теорії корпоративної соціальної відповідальності зробили і вітчизняні науковці, зокрема Бібік Н.В., Карпенко О.О., Колот А.М., Правдюк Н.Л. [13] та інші.

Проте актуальність даного питання викликає потребу у більш глибокому дослідженні проблеми доцільності впровадження корпоративної соціальної відповідальності у підприємствах та визначення ефекту від їх участі у системі Глобального договору.

Формулювання цілей статті. Метою наукового дослідження є демонстрація сучасного бачення організації механізму управління у бізнес-структурах, яке розроблене на основі світових ідей та практики. Завданням є вивчення доступних на рівні підприємства інструментів для реалізації цілей сталого розвитку та виокремити переваги (що засвідчують доцільність) участі підприємств України у Глобальному договорі із формуванням звітності щодо корпоративної соціальної відповідальності (corporate social responsibility – CSR).

Виклад основного матеріалу дослідження. Найбільш визнаними у бізнесових колах та у середовищі функціонування підприємств є компанії, які, реалізуючи бізнес-ідею, виконують місію, спрямовану на поліпшення якості життя суспільства. Така ідея часто спрямована на досягнення сталого розвитку за активного використання економічно доцільних інновацій, розширюючи при цьому доступ членам суспільства до якісних товарів, робіт та послуг. Тому діяльність підприємств повинна бути спрямована на дотримання відповідального підходу до організації та ведення бізнесу, вважаючи концепцію корпоративної соціальної відповідальності ключовою стратегією.

При впровадженні корпоративної соціальної відповідальності на рівні підприємства вирішуються важливі проблеми, що мають позитивний вплив і на економічні показники (результати) їх діяльності. Позитивними сторонами впливу корпоративної соціальної відповідальності на економічний стан підприємства є:

- посилення параметрів репутації підприємства;

- зменшення економічних, екологічних, соціальних та політичних ризиків;
- підвищення рівня лояльності персоналу;
- поліпшення відносин між керівництвом підприємства та державними й місцевими органами влади поряд із суспільними організаціями;
- покращення роботи із споживачами;
- залучення інвесторів та привернення уваги міжнародних компаній із подальшим налагодженням партнерських відносин та інше.

Оскільки у всьому світі на сьогодні корпоративна соціальна відповідальність є складовою бізнесу, то і отримують визнання та вважаються більш успішними ті підприємства, які поряд із реалізацією бізнес-ідеї забезпечують виконання соціальних проєктів, допомагаючи суспільству почуватись захищено.

В Україні з 2012 року стартував пілотний освітній проєкт від Центру розвитку корпоративної соціальної відповідальності “CSR Академія. Управління КСВ-проєктами”. Даний проєкт було реалізовано “Економічним центром зв’язку” (“Ekonomika Communication Hub”) і Центром “Розвиток КСВ” з метою надання системних знань, що допоможуть розробити і впровадити стратегію корпоративної соціальної відповідальності на рівні підприємства, інтегрувавши її у бізнес-проєкти.

Міжнародна співпраця підприємств та функціонування бізнесу на рівні держави стають неможливими без тісної взаємодії із суспільством задля посилення відповідальності усіх учасників за суспільне благополуччя і поліпшення умов для його розвитку, забезпечуючи реалізацію інтересів.

Економічно розвинуті країни світу реалізують програму “соціальної відповідальності бізнесу”. Приймаючи на себе дані зобов’язання, підприємства планують, прогнозують, оцінюють та контролюють вплив прийнятих управлінських рішень як на споживачів і суспільство в цілому, так і на стан довкілля. При цьому формується та виробляється етика поведінки з клієнтами, контрагентами та партнерами з бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу також передбачає цілковиту прозорість ведення виробничих і фінансових справ.

Реалізація головної бізнес-ідеї підприємства поряд із елементами корпоративної соціальної відповідальності, або окремих КСВ-проєктів, носить добровільний характер. Вигоду при їх реалізації повинен побачити сам власник підприємства. Результатом діяльності є, насамперед, соціальний ефект, який породжує економічну ефективність.

Підприємство, яке приймає рішення впровадити та реалізувати КСВ-проєкти, спрямовує свою діяльність на:

- дотримання стандартів операційної та виробничої діяльності із застосуванням інноваційних економічно вигідних технологій, зменшуючи при цьому виробничі витрати;
- повне забезпечення соціальних гарантій працівників, та по можливості, потреб оточуючих, отримуючи при цьому їх визнання, визнання суспільством, і як наслідок – додатковий ринок збуту;
- дотримання вимог якості роботи з персоналом, що сприяє підвищенню продуктивності праці та зниженню втрат під час простоїв та витрат на ліквідацію наслідків нещасних випадків на виробництві;
- зниження шкідливого впливу на навколишнє середовище, що призводить до зменшення витрат на утилізацію відходів та плати за понаднормативне використання ресурсів та ін.

Такий підхід нівелює наявні диспропорції між економічними і соціальними аспектами у бізнесі, гармонізуючи відносини між тріадою соціально-економічних складових в державі:

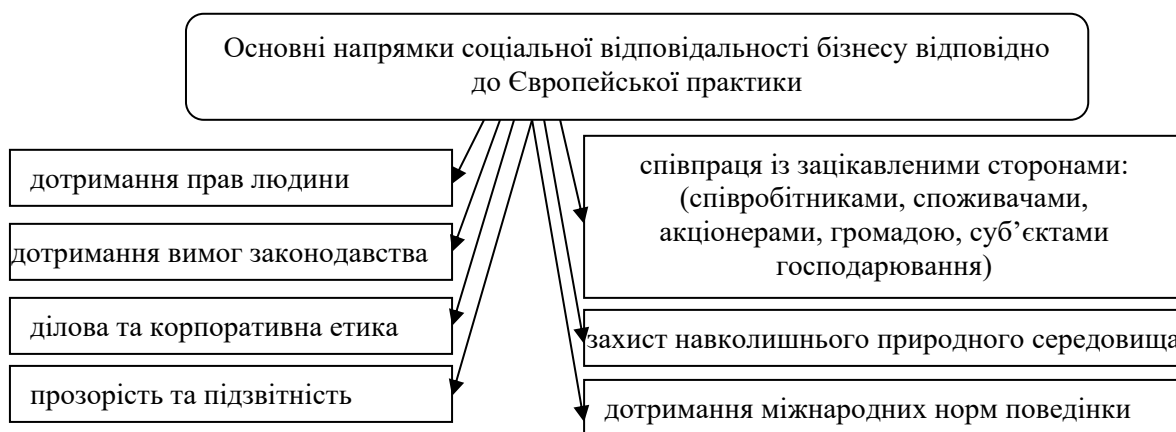
- суспільство,
- держава,
- бізнес.

Даний проект підтримується нашою державою. Розробленою є Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні [1] та передбачалась її реалізація до 2015 року. Її було створено в рамках роботи Консультативної ради з розробки проекту Національної концепції розвитку соціальної відповідальності бізнесу при Комітеті Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва, яка діяла у 2009-2010 рр.

Концепцією визначено:

- узагальнене уявлення соціальної відповідальності бізнесу в Україні;
- сформовано загальну стратегію й механізми державної політики стосовно запровадження та розвитку соціальної відповідальності бізнесу;
- представлено пріоритетні напрямки й дієві заходи із соціальної відповідальності бізнесу у відносинах із зацікавленими у цій діяльності сторонами у нашій державі [1].

Уже у 2016 році було сформовано Стратегію сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року [3], яка спрямована на реалізацію принципів і завдань державної політики в сфері соціальної відповідальності бізнесу.

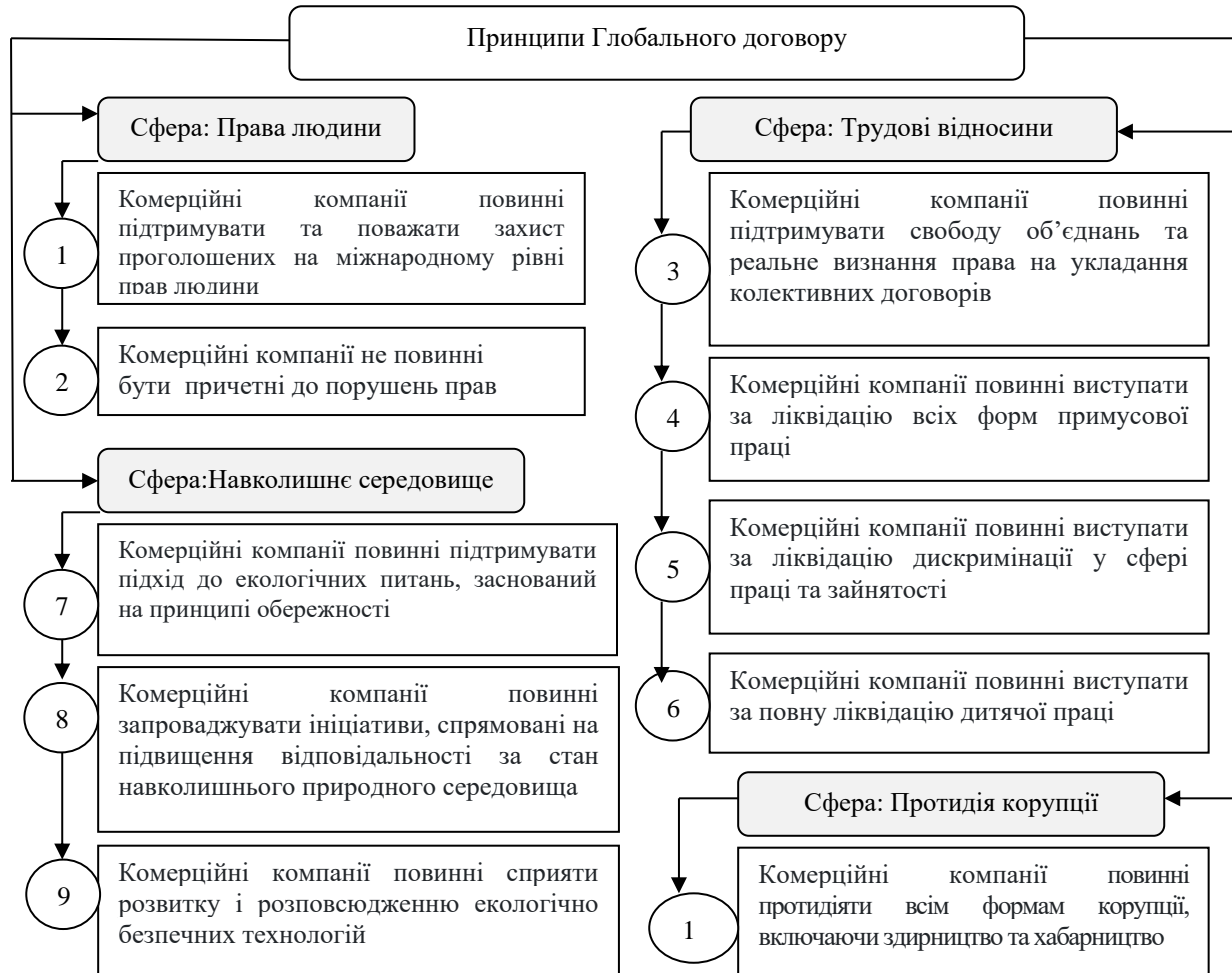
Рис. 1. Основні напрямки соціальної відповідальності бізнесу відповідно до Європейської практики

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Європейською практикою визначено 7 основних напрямків соціальної відповідальності бізнесу, які нами представлено на рисунку 1.

Розроблена стратегія визначає основні напрями діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо створення належних умов для розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. У цілях реалізації євроінтеграційних прагнень, Україна ще з листопада 2007 року приєдналася до співпраці із міжнародною групою експертів з питань розробки проекту

міжнародного стандарту ISO 26000 “Керівництво із соціальної відповідальності”. А вже у 2010 році підтримала прийняття міжнародного стандарту ISO 26000 “Керівництво із соціальної відповідальності” [3].

Рис. 2. Принципи Глобального договору

Джерело: Сформовано автором на основі [9]

Впродовж останніх років у світі відбувається активне впровадження КСВ у різні сфери бізнесу. Корпоративна соціальна відповідальність є прийнятою на рівні Європейського союзу. Це призвело до того, що значна кількість бірж спільно здійснюють просування КСВ у лістингових компаніях. У 26 країнах ЄС Розроблено власні стратегії Корпоративної соціальної відповідальності та представлено їх значимість у національних проектах економічного зростання та забезпечення рівня зайнятості населення. На рівні держав-членів ЄС постало питання про потребу формування нефінансової звітності для компаній, що функціонують в Європі.

Після підписання договору про Політичну Асоціацію з ЄС та із набуттям з 1 січня 2016 року чинності Зони вільної торгівлі, Україна зобов'язалась розвивати КСВ у бізнесі, на рівні державних та недержавних підприємств. В “Угоді про асоціацію між Україною, з одної сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони” [4] ст. 293 “Торгівля на користь сталого розвитку” п. 3 даного Договору зазначено, що сторони договору будуть сприяти спрощенню торгівлі товарами з метою сприяння сталому розвитку, а також тими, що пов'язані із принципами корпоративної соціальної відповідальності і підзвітності [4].

Найбільшою ініціативою у сфері корпоративної соціальної відповідальності у світі є Глобальний договір ООН, яким об'єднано учасників із близько 130 країн світу. У договорі приймають участь компанії, які звітують про діючу корпоративну соціальну відповідальність, а також громадські організації, профспілки, асоціації роботодавців. Усі учасники Глобального договору ООН зобов'язані виконувати 10 принципів етичної поведінки у сферах:

- прав людини,
- трудових відносин,
- протидії корупції,
- охорони довкілля.

“Мережа Глобального договору в Україні” виступає офіційним представником всесвітньої мережі Глобального договору ООН (UN Global Compact), що об'єднує ООН і компанії в усього світі, транслюючи цілі сталого розвитку та виступаючи діалоговою платформою для: бізнесу, інвесторів, суспільства, трудових організацій, органів місцевого самоврядування та бізнесу. В Україні близько 200 компаній та організацій стали учасниками Глобального договору та включили звітність CSR до системи звітності підприємства [2].

Підприємства можуть долучитись до Глобальної мережі через електронну реєстрацію на сайті глобальної мережі UN Global Compact, подавши заявку та описавши можливості реалізації принципів діяльності і перебування в мережі.

Процедура приєднання до “Мережі Глобального договору в Україні” відбувається лише після приєднання до Глобального Договору на глобальному рівні після підписання договору про членство та внесення членського внеску.

Перебуваючи в “Мережі Глобального договору в Україні” (або у системі CSR через реєстрацію у Глобальній мережі CSR) підприємства отримують значні переваги [9]:

- доступ до широкої мережі компаній, які працюють над інтеграцією десяти універсальних принципів у свою стратегію та діяльність;
- доступ до майже 80 локальних мереж у світі, які можуть допомогти знайти партнерів та отримувати цінні знання;
- залучення до глобально визнаних інструментів для розробки, впровадження та подання звітів про політику та заходи у сфері сталості, соціальних питань, навколишнього середовища, управління цілями сталого розвитку (ЦСР);
- доступ до широкого кола спеціалізованих публікацій, інструментів, веб-семінарів, конференцій, форумів та доступ до бібліотеки Глобального договору ООН;
- практичні рішення загальних проблем, наприклад, шляхом створення або участі у проектах;
- доступ до цільових знань у галузі прав людини, трудових відносин, навколишнього середовища та боротьби з корупцією [9].

Крім того, в рамках мережі Глобального договору з початку 2018 року сформовано цифровий інструмент “Навігатор”, який дає можливість здійснювати самостійно оцінку ефективності господарювання та проаналізувати отриманий економічний ефект (прогрес) в галузі дотримання принципів реалізації цілей Глобальної мережі. Проведена оцінка дасть можливість за допомогою такого інструмента приймати науково обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на реалізацію цілей стратегії сталого розвитку та діяльність у сфері корпоративної

соціальної відповідальності на практиці. Розроблений інструмент “Навігатор” аналізує інструменти і матеріали, що використовуються підприємством, для визначення конкретних потреб для оновлення і формування рекомендованих дій для подальшого прогресу.

“Навігатор” використовуватиме бібліотеку Глобальної мережі, яка включає більше 200 ресурсів, де пошук налаштовується відповідно до спрямування бізнесу та орієнтації на цілі управління на засадах сталого розвитку. При цьому встановлюється взаємозв’язок між основним напрямком бізнесу, корпоративною соціальною відповідальністю та сталим розвитком. Інструментами для реалізації даного завдання, які використовуються найчастіше, є:

- бібліотека галузі сталого розвитку (unglobalcompact.org/library);
- галузева матриця цілей сталого розвитку (unglobalcompact.org/SDGMatrix);
- компас цілей сталого розвитку (sdgcompass.org);
- інструмент аналізу гендерної нерівності на основі принципів розширення прав і можливостей жінок ((WEPs) (weps-garanalysis.org)).

Долучаючись до системи Глобального договору, учасники мають можливість бути співучасником програм з вивчення десяти принципів і цілей сталого розвитку та їх впровадження у практику господарювання підприємств. Реалізація даної програми здійснюватиметься на глобальному та локальному (місцевому) рівнях у партнерстві з локальними мережами Глобального договору. Це дасть можливість компаніям брати безпосередню участь у вебінарах та індивідуальних консультаціях в цілях взаємодії з експертами, науковцями та представниками ООН та діловими партнерами.

Беручи участь як у загальних (в межах Генеральної Асамблеї ООН), так і в локальних заходах, які проводяться більше ніж у 70 країнах, підприємства отримують допомогу у досягненні економічного, екологічного та соціального прогресу на основі практики та досвіду лідерів, представників управлінських ланок, експертів у відповідних сферах. А члени, які беруть участь у більше ніж двох Платформах, постійно демонструючи лідерську позицію і показники у розширеній звітності з питань сталого розвитку, призначатимуться лідерами Глобального договору LEAD (Global Compact LEAD). Бути лідером Global Compact LEAD не лише престижно, але і вигідно, оскільки такі підприємства отримують ряд можливостей:

- можливість представляти себе із виступом на заходах ГД ООН;
- отримання повної інформації про можливості комунікацій ГД ООН;
- унікальну можливість використання логотипу учасника Global Compact LEAD;
- участь у особливих заходах та розкриття можливостей для визнання підприємств – учасників LEAD;
- отримання тематичних консультацій для ГД ООН з першочергових напрямків на наступний рік.

Тобто компанія, яка є учасником Глобального договору, отримавши доступ до локальних мереж, має інтелектуальну, технічну та технологічну підтримку при формуванні власних підходів до корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку на умовах дотримання Десяти принципів Глобального договору для реалізації цілей сталого розвитку.

Запропонований з 2018 року розширений набір інструментів (найкращі практики, брифінги для керівників, нові платформи для роботи, цільові заходи та ін.) сприятиме розробці та реалізації проекту сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності підприємствами-учасниками усього світу, від новачків – до лідерів.

За умови участі у Глобальному договорі, всі великі та малі підприємства, від глобального до регіонального рівня, отримують гарантії підтримки від Global Compact LEAD та забезпечення умов для виконання своїх зобов'язань при використанні можливостей, які з'являються у підприємств під час досягнення Цілей сталого розвитку.

В основі реалізації ідеї Глобальної мережі соціальної відповідальності поставлено парадигму прозорості бізнесу.

Стейкхолдери націлюють діяльність компаній на впровадження практики сталого розвитку, демонструючи її у вигляді звітності. Для цього сформовано Платформу “Звітність у сфері цілей сталого розвитку” ГД ООН разом із Глобальною ініціативою із звітності.

Формування та розміщення даної звітності на сформованій платформі допоможе налагодити власне процес звітування у сфері виконання цілей сталого розвитку таким чином, щоб дане звітування забезпечило максимальний ефект та користь як для підприємства, яке звітує, так і для учасників Програми.

Дане звітування є щорічним. За його результатами проводиться оцінка прогресу учасників ГД ООН і аналізується вплив реалізованої ініціативи на економічні, екологічні та соціальні параметри. Результати звітування демонструють ООН та усьому світу, що діюча компанія має прогрес із зазначенням шляхів його досягнення у сфері реалізації та просування до цілей сталого розвитку. Така звітність за 2017 рік. буде продемонстрована на Саміті лідерів ГД ООН у вересні 2018 р. в Нью-Йорку [9].

Варто зауважити, що доцільність впровадження корпоративної соціальної відповідальності на рівні підприємства визначається рівнем його інтегрованості у міжнародний бізнес, де відсутність участі в Глобальному договорі є радше виключенням. Необхідність реалізації цілей сталого розвитку стрімко зростає із розширенням ринків збуту, розмірів підприємств, при збільшенні рівня доходів та поінформованості як учасників, так і споживачів. При зростанні рівня конкуренції, питання цілей сталого розвитку, а разом із тим і корпоративної соціальної відповідальності, стає нагальною потребою для підприємства.

Висновки. Отже, питання участі у Глобальному договорі – добровільне рішення кожного господарюючого суб'єкта. Доцільність участі визначає керівництво підприємства, оцінивши потребу в зростанні економічної, екологічної та соціальної ефективності. Кожна дія та бездіяльність має наслідки. Слід розуміти той факт, що існування бізнесу у форматі попередніх періодів є безперспективним, оскільки стрімка глобалізація вимагає застосування інноваційного підходу не лише до методів ведення бізнесу, але й до його організаційної структури, цілей та техніки їх досягнення.

Оскільки глобальною ціллю Організації Об'єднаних Націй є реалізація ідеї сталого розвитку в чітко окресленому форматі шляхом виконання принципів, то підприємствам доцільно орієнтуватись на побудову структури бізнесу, що у свою чергу, орієнтується на Всесвітню ідею. Реалізація такої ідеї не носить великих

матеріальних витрат, оскільки спрямована на розуміння ефективності дотримання універсальних принципів у сфері захисту прав людини та її праці, навколишнього природного середовища та боротьби з корупцією. Будь-який вид діяльності не може бути ефективним в умовах соціальної нерівності, бідності та забруднення навколишнього середовища. Бізнес може процвітати лише в умовах реалізації цілей сталого розвитку.

Тому модель організації бізнесу має бути націлена на виконання принципів сталого розвитку шляхом впровадження сертифікованих систем менеджменту до загальної системи управління. Розроблений підхід передбачає участь підприємств у Глобальному договорі ООН із щорічним звітуванням досягнень у сфері сталого розвитку. Такий підхід відкриває доступ підприємствам до сучасних інструментів та Глобальної мережі, що виводить їх на економічно новий рівень.

Список використаних джерел

1. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні: <http://svb.ua>.
2. Мережа Глобального договору ООН в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua>.
3. Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Дата доступу 19.04. 2018 р. – Режим доступу : <http://svb.ua>.
4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони [Текст] / <https://euroua.com>.
5. Фостолович В.А. Основні аспекти сучасного підходу до системи управління сільськогосподарським підприємством // Ефективна економіка. – № 6. – 2017 – С. 250-261.
6. Фостолович В.А. Особливості формування сучасних систем управління у сільськогосподарських підприємствах з інтегрованою системою екологічного менеджменту // Бизнес Информ. – №5. – 2016 – С. 122-127.
7. Aras G. Managing corporate performance: Investigating the relationship between corporate social responsibility and financial performance in emerging markets / G. Aras, A. Aybars, O. Kutlu // International Journal of Productivity and Performance Management. – 2010. – Vol. 59. – № 3. – P. 229-254
8. Chin H.-L. On the determinants of corporate social responsibility: International evidence on the financial industry / H.-L. Chin, H.-H. Chin, T.-Y. Chen // Journal of Business Ethics. – 2010. – Vol. 93. – № 1. – P. 115-135.
9. Global Compact Network Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://globalcompact.org.ua>.
- 10 Swanson D.L. Addressing a theoretical problem by reorienting the corporate social performance model. Academy of Management Review. – 1995. – 20(1) – P. 43-64.
11. Wartick S.L. Cochran P.L. 1985. The evolution of the corporate social performance model. Academy of Management Review 10 (4). – P. 767.
12. Wood D.J. 1991. Corporate social performance revisited. Academy of Management Review 16 (4). – P. 713.
13. Правдюк Н.Л. Соціальні аспекти бухгалтерського обліку / Н.Л. Правдюк // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 12. – С. 91-102.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Koncepcija Nacional'noi' strategii' social'noi' vidpovidal'nosti biznesu v Ukraini [Concept of the National Strategy of Corporate Social Responsibility in Ukraine]. (n.d.). *svb.ua/sites/default/files*. Retrived from <http://svb.ua/sites> [in Ukrainian].
2. Merezha Global'nogo dogovoru OON v Ukraini [UN Global Compact Network in Ukraine]. (n.d.). *informatsiyni-tsentr/news* Retrived from <http://www.un.org.ua> [in Ukrainian].
3. Strategija spryjanja rozvytku social'noi' vidpovidal'nosti biznesu v Ukraini na period do 2020 roku [Strategy of promoting the development of social responsibility of business in Ukraine for the period till 2020] (n.d.). *svb.ua/sites* [in Ukrainian].
4. Ugoda pro asociaciju mizh Ukrain'noju, z odnizei' storony, ta Jevropejs'kym Sojuzom i jogo derzhavamy-chlenamy, z inshoi' storony [The Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union and its member states, on the other hand] (n.d.). *euroua.com/association/eu-ukraine-association-agreement*. Retrived from <https://euroua.com/association> [in Ukrainian].
5. Fostolovych V.A. (2017). Osnovni aspekty suchasnogo pidhodu do systemy upravlinnja sil's'kogospodars'kym pidpryjemstvom [The main aspects of the modern approach to the agricultural enterprise management system]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, 6, 250-261 [in Ukrainian].
6. Fostolovych V.A. (2016). Osoblyvosti formuvannja suchasnyh system upravlinnja u sil's'kogospodars'kyh pidpryjemstvah z integrovanoju systemoju ekologichnogo menedzhmentu [Features of the formation of modern management systems in agricultural enterprises with the integrated system of ecological management]. *Biznes Inform – Business Inform*, 5, 122-127 [in Ukrainian].
7. Aras G. (2010). Managing corporate performance: Investigating the relationship between corporate social responsibility and financial performance in emerging markets / G. Aras, A. Aybars, O. Kutlu // *International Journal of Productivity and Performance Management*. Vol. 59. № 3. 229-254 [in Ukrainian].
8. Chin H.-L. (2010). On the determinants of corporate social responsibility: International evidence on the financial industry. *Journal of Business Ethics*. Vol. 93. № 1. 115-135 [in Ukrainian].
9. Global Compact Network Ukraine (2018). Retrived from <https://globalcompact.org.ua>.
10. Swanson D.L. (1995). Addressing a theoretical problem by reorienting the corporate social performance model. *Academy of Management Review*. 20(1). 43-64.
11. Wartick S.L. Cochran P.L. (1985). The evolution of the corporate social performance model. *Academy of Management Review*. 10 (4). 767 p.
12. Wood D.J. (1991). Corporate social performance revisited. *Academy of Management Review* 16 (4). 713 p.
13. Pravdyuk N.L. (2017) Sotsialni aspekty bukhhalterskoho obliku [Social aspects of accounting]. *Economy. Finances. Management: topical issues of science and practice*. Vol. 12. Pp. 91-102 [in Ukrainian].

ANNOTATION
CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY OF MODERN BUSINESS

*FOSTOLOVYCH Valentyna,
Candidate of Agricultural Sciences,
Associate Professor of the Department of
Accounting and Taxation
in the Fields of the Economy,
Faculty of Accounting and Auditing,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsia)*

The article considers the corporate social responsibility as a necessary fundamental component of modern business. The demand of introduction and practical implementation of social projects in parallel with the organization and conduction of the main activity of the business structure of any organizational form is investigated. The research has been carried out on the economic feasibility of implementing the United Nations Development Goals. The main conditions and principles to be followed by the company, which aims to implement an innovative model of integrated management towards sustainable development are studied. Basic tools and additional features that the company receives when entering the UN Global Contract are analyzed. The main aspects of reporting on corporate social responsibility and the feasibility of its formation at the enterprise are presented. The specific impact of social-oriented projects on economic performance of enterprises is shown. The expediency of formation and disclosure in the form of reporting on the level of progress of the participants of the UNODC and analysis of the impact of the implemented initiative on economic, environmental and social parameters in the Platform for Sustainable Development Sustainability Reporting Platform of the United Nations Organization is examined.

Keywords: corporate social responsibility, economic feasibility, sustainable development goals, principles of sustainable development, integrated management system, enterprise.

Fig. 2. Lit. 13.

АННОТАЦИЯ
КОРПОРАТИВНАЯ СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ В
СОВРЕМЕННОМ БИЗНЕСЕ

*ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатольевна,
кандидат сельскохозяйственных наук,
доцент кафедры учёта и налогообложения
в отраслях экономики,
факультет учёта и аудита,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)*

В статье рассмотрено место корпоративной социальной ответственности как необходимого основополагающего составляющего современного бизнеса. Доказана необходимость внедрения и практической реализации социальных

проектов параллельно с организацией и ведением основного вида деятельности бизнес-структуры любой организационно-правовой формы. Проведено исследование экономической целесообразности реализации предприятием целей устойчивого развития разработанных ООН. Определены основные условия и принципы, которых должно придерживаться предприятие, имеющее целью реализовать инновационную модель интегрированной системы управления в направлении целей устойчивого развития. Обоснованы основные инструменты и дополнительные возможности, которые получает предприятие при вхождении в членство сети Глобального договора ООН. Представлены основные аспекты формирования отчётности о корпоративной социальной ответственности и целесообразности её внедрения на предприятии. Показана специфика влияния социально ориентированных проектов на экономические показатели деятельности предприятий. Изучена целесообразность формирования и обнародования в форме отчётности уровня прогресса участников ГД ООН и анализа влияния реализованной инициативы на экономические, экологические и социальные параметры на платформе “Отчётность в сфере Целей устойчивого развития” ГД ООН.

Ключевые слова: корпоративная социальная ответственность, экономическая целесообразность, Цели устойчивого развития, принципы устойчивого развития, Интегрированная система управления, предприятие.

Рис. 2. Лит. 13.

Інформація про автора

ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатоліївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 1, e-mail: vfostolovich@gmail.com).

FOSTOLOVYCH Valentyna – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation in the Fields of the Economy, Faculty of Accounting and Auditing, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnitsa, 1, Soniachna Str., e-mail: vfostolovich@gmail.com).

ФОСТОЛОВИЧ Валентина Анатольевна – к.с.-х.н., доцент кафедры учёта и налогообложения в отраслях экономики факультета учёта и аудита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 1, e-mail: vfostolovich@gmail.com)

